

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

7 Temmuz 2021 tarihli 31534 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun, 30 Haziran 2021 tarihinde yaptığı toplantıda alınan 6770 sayılı kararına göre; Zonguldak İli, Çaycuma İlçesi, Filyos Beldesi’nde bulunan Öteyüz Mahallesi, 1’inci Derece Arkeolojik Sit alanında kalan, Tios Antik Kenti’nin de içinde bulunduğu 62 dönümlük alanın, 56 dönümünün 3’üncü derece sit alanına düşürülmesine karar verilmiştir.

Kurulun kararında; “Söz konusu parselde 101 adet sondaj açıldığına görüldüğü, açılan sondajlarda Roma Dönemine ait dromoslu yer altı mezar odalarına, kiremit mezarlara, lahitlere ve taş sandık mezarlara rastlanıldığı...., dromoslu yer altı mezar odaları yerinde korunması gerekli mezar yapıları olduğu” ifadelerine yer verilmiştir.

Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun bu kararı ile 1’inci derece sit alanında olan 56 dönümün 3’üncü dereceye düşürülmesi ile Tios Antik Kentinde bulunan bazı tarihi eserlerin taşınarak arazinin boşaltılması ve inşaat yapılabilir hale gelmesinin önü açılmış olmuştur. Söz konusu karar ile 3’üncü derece sit alanına dönüştürülen alanda denize sıfır antik kentin üzerine konut inşaa edilebilecektir.

Filyos Limanı’nın yanında bulunan, 2 bin 700 yıllık Tios Antik Kenti, Karadeniz tarihi ve arkeolojisi açısından büyük önem taşımaktadır. Çünkü Türkiye’nin Karadeniz kıyılarında kazılan ilk ve tek antik kentidir. Miletos kolonisi tarafından kurulan kent Roma eyaletlerine bağlı olarak ticaret ve balıkçılık bölgesi olarak bilinmektedir. Tioa Antik kenti, Antik çağ coğrafyacısı Strabon’a göre Pergamon Krallığı’nın kurucusu Attalos oğlu Filetairos’un doğum yeridir. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yabancı araştırmacılar ve seyyahlarca bölgede araştırmalar yapılmaktadır. Bu bölgedeki kazı çalışmaları ile Karadeniz ve Küçük Asya tarihi ile arkeolojisine ışık tutması amaçlanmıştır. Milattan önce 7’inci yüzyılda yapılmış olan ve üzerine modern şehir inşa edilmemiş, kazılan tek antik kent özelliği olması ile öne çıkan Tios Antik Kenti, National Geographic Traveler Dergisi’nde “Anadolu’nun en güzel 21 antik kenti” arasında yer almıştır.

Tios Antik Kenti’nde bilimsel araştırma ve kazılar 2006 yılından beri devam etmektedir. Bu alandaki çalışmaların bilimsel başkanlığını yapan Prof.Dr.Sümer Atasoy tarafından konu ile ilgili olarak “3’üncü derecede sit alanına çevrilecek olan arazi denizden 50 metre yüksekte muhteşem bir arazi, 2011 yılına kadar Elektronik Radar Mevzi Komutanlığı’nın yer aldığı tepedir. Artık burada inşaat yapılabilecektir. Eğer iddialar doğru ise, konut inşa edildiği taktirde inşaat sırasında ve daha önce örneklerini gördüğümüz ve bahçede sergilenen sütun ve mermer yazıtlı levhaların devamının

48839

geleceği, burada bir tapınağın ve mezarların ortaya çıkacağı büyük ihtimal dahilindedir” şeklinde açıklama yapmıştır.

Bu bölge Filyos Limanı'nın hemen yanında yer almaktadır. Alanda kazı yapan Prof. Dr. Sümer Atasoy, Filyos Limanı'nın yapıldığı bölgede de arkeolojik olarak önemli tespitlerde bulunduklarını ancak bu alanda çalışma yapmalarına izin verilmediğini Filyos Limanı'nın doğusunda da bir sit alanı olduğunu ancak bu sit alanının kaybolup gittiğini ifade etmiştir.

Batı Karadeniz, aynı zamanda, kültür ve turizm değerleri ile öne çıkan bir bölgemizdir. Dünya mirası olan, 2700 yıllık antik kente inşaat yapılması, tarihe ihanettir. Buraya yapılması düşünülen binalar, Batı Karadeniz'in hem doğasını hem mimarisini hem de tarihsel zenginliğini yok edecektir. Böyle kararların bir kişinin isteği ile bir gecede hiç kimseye danışılmadan alınması kabul edilemez.

Filyos Limanı'nın hemen yanında olan, tarihi ve arkeolojik açıdan paha biçilemez değerdeki bu alanın, yapılaşmaya açılması; Karadeniz'in tarihi ve arkeolojik mirasına ihanet etmek demektir.

Bu çerçevede;

1) Filyos Limanı'nın yanında olan Tios Antik Kenti'nin yer aldığı 56 dönümlük arazinin 3'üncü derece sit alanına düşürmesi, Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu gündemine kim ya da kimler tarafından, hangi gerekçe ile getirilmiştir?

2) Tios Antik Kenti'nin yer aldığı 56 dönümlük arazinin 3'üncü derece sit alanına düşürmesin sebebi nedir?

3) Tios Antik Kenti'nin yer aldığı 56 dönümlük arazinin 3'üncü derece sit alanına düşürmesi, kime ya da kimlere nasıl bir katkı sağlayacaktır?

4) Tios Antik Kenti'nin yer aldığı 56 dönümlük arazinin 3'üncü derece sit alanına düşürülmesi ile bölge yapılaşmaya açılmış olmayacak mıdır?

5) Filyos Limanı'nın hemen yanında yer alan bu bölgenin yapılaşmaya açılmasının, Filyos Vadi Projesi ile bir ilgisi var mıdır? Bu konuda Bakanlığınıza iletilmiş bir talep var mıdır?

6) Kültür ve Turizm Bakanı olarak birinci göreviniz tarihi korumak iken Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun bu kararı içinize siniyor mu?